

Nr 91.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om beredande av rätt till s. k. rekreationsresor för vissa i Boden tjänstgörande extra tjänstemän vid lantförsvaret.

(1:a avd.)

Uti en inom andra kammaren av herrar *R. Selberg* och *H. Lundström* väckt motion (nr 240), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har hemställts, att den genom kungl. brev den 1 november 1929 viss personal i Boden beviljade rätten till s. k. rekreationsresor måtte utsträckas att omfatta även de i Boden ständigt tjänstgörande e. o. tjänstemän vid lantförsvaret, vilkas avlöning m. m. utgår enligt kungl. kungörelsen den 22 juni 1928, S. F. S. nr 215/1928.

Motionärerna hava till stöd för sin framställning anfört följande:

»För underlättande av nyrekryteringen av officerare, underofficerare och vederlikar vid i Övre Norrland och särskilt i Boden förlagda truppförband ha bl. a. medgivits vissa förmåner i form av billigare resor å statens järnvägar, s. k. rekreationsresor.

Sålunda ha genom kungl. brev den 15 nov. 1928 utfärdats bestämmelser att t. v. lända till efter rättelse, med innehåll att officerare och underofficerare jämte vederlikar på aktiv stat ägde rätt till vissa förmåner i form av billiga resor å statens järnvägar.

Genom år 1929 i båda kamrarna väckta likalydande motioner I: 124 och II: 312 påyrkades, att de enligt ovannämnda kungl. brev medgivna förmånerna för viss personal på *aktiv stat*, måtte utsträckas att omfatta jämväl motsvarande personal vid *samtliga staber*, truppförband och anstalter i Boden å aktiv stat, eller på förordnande, eller i arvodesbefattning, ävensom personal på övergångsstat, vilken tages i anspråk för ständig tjänstgöring;

b) att vid sådan rekreationsresa vederbörande skall äga rätt att efter eget val färdas i 2 eller 3 klass å järnväg samt därvid inom respektive vagnklass åtnjuta nedsättning i eljest utgående ordinarie biljettpris med 50 % för person, som fyllt 12 år, samt hälften av den sålunda reducerade avgiften för barn, som fyllt 3 men icke 12 år, ävensom för barn, som icke fyllt 3 år, men för vilket särskild plats begäres, samt att under resor av angivet slag ifrågavarande personal må äga rätt att utan särskilt medgivande färdas å snälltåg. Dessa nu delvis relaterade motioner resulterade i att statsutskottet i sitt utlåtande nr 92 hemställde, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under över-

vägande, vad i motionerna föreslagits i fråga om ytterligare åtgärder för underlättande av rekryteringen av officers- och underofficerskårerna i Boden.'

Riksdagen biföll vad statsutskottet sålunda föreslagit, och Kungl. Maj:t har i brev av den 1 nov. 1929 meddelat följande:

'Med upphävande av brevet den 15 november 1928 angående rätt för officerare och underofficerare jämte vederlikar vid vissa truppförband i Boden m. fl. att företaga vissa resor mot nedsatt avgift finner Kungl. Maj:t gott meddela följande bestämmelser, att tillsvidare lända till efter rättelse.

Officerare och underofficerare jämte vederlikar på aktiv stat med förläggningssort i Boden samt till övergångsstat tvångsvis överförda beställningshavare, vilka förordnats att i Boden uppehålla befattningar, som enligt gällande organisation skola bestridas av pensionerad personal, eller eljest tagas i anspråk för ständig tjänstgöring i Boden, ävensom nu nämnda beställningshavares hustrur och sådana hemmavarande barn, som icke fyllt 18 år, äga att under iakttagande av de kontrollföreskrifter, järnvägsstyrelsen efter samråd med chefen för generalstaben kan finna skäl utfärda, vid en resa årligen i rekreationssyfte, när resan å statens järnvägar sker till Bollnäs eller söder därom belägen station, färdas å nämnda järnvägar i, efter eget val, andra eller tredje vagnsklassen mot avgift, motsvarande för person, som fyllt 12 år, hälften av det för tariffzon i allmän trafik gällande biljettpris för den vagnsklass, som i verkligheten begagnas, samt för barn, som fyllt 3 men icke 12 år, ävensom för barn, som icke fyllt 3 år och för vilket särskild plats begäres, hälften av den avgift, vilken för dylik resa, enligt vad här ovan sagts, skall erläggas av person, som fyllt 12 år.

Under resor av angivet slag skall den resande äga rätt att utan särskilt medgivande färdas å snälltåg; skolande beträffande sagda resor i tillämpliga delar gälla de föreskrifter, vilka innehållas i § 5, mom. 5—7, och § 6 i militärtaxan.'

På grund av här relaterade bestämmelser ha såväl den ordinarie personalen, officerare och underofficerare jämte vederlikar på aktiv stat m. fl. som även e. o. fästningspoliser kommit i åtnjutande av förmånen billiga rekreativresor, under det att en liten grupp i Boden vid armén tjänstgörande e. o. personal såsom kontorister och kontorsskrivare icke kunnat komma i åtnjutande av samma förmån.

Denna sistnämnda i Boden ständigt tjänstgörande e. o. personal, som ju dock är en del av försvarsväsendets personal, och vars avlöning m. m. bestämts genom Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 22 juni 1928, S. F. S. 215/1928, och som jämlikt avlöningsreglementets 21 § i fråga om t. ex. sjukvård är berättigad till samma förmåner som underofficerare med vederlikar och då ifrågakommande personal jämlikt officersavlöningsreglementets tilläggsbestämmelser, S. F. S. nr 260/1928, § 6, i andra avseenden åtnjuta samma förmåner som officerare och underofficerare, anse de sig rättvisligen även böra komma i åtnjutande av den särskilda förmån, som de billiga rekreativresorna innebära. De anse sig så mycket mera vara förbigångna som e. o. fästningspoliser i Boden åtnjuta nämnda förmån, ehuru dessa stå i lägre lönegrad än åtminstone en del av den e. o. kontorspersonalen.»

Motionärerna hava slutligen uttalat den förmodan, att det icke varit riksdagens eller Kungl. Maj:ts mening, att denna lilla grupp — enligt erhållna uppgifter cirka 10 st. — vid truppförbanden i Boden anställd e. o. personal skulle ställas utanför den förmån, som anses ligga uti ifrågavarande resor med nedsatta biljettpriiser.

Utskottet har med stöd av § 46 riksdagsordningen inhämtat yttrande i ärendet från arméförvaltningen, som i anledning härav i utlåtande den 24 februari 1931 anfört, att ämbetsverket icke hade något att erinra mot, att den jämlikt kungl. brev den 1 november 1929 viss personal i Boden beviljade rätten att företaga vissa rekreationsresor mot nedsatt avgift utsträcktes att gälla för de i motionen avsedda extra ordinarie tjänstemännen vid lantförsvaret, vilkas avlöning m. m. utginge enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215). Därest medgivande härtill lämnades, ansåge dock arméförvaltningen rättvisan kräva, att motsvarande förmån bereddades även sådan i Boden ständigt tjänstgörande kvinnlig sjukvårds- och ekonomipersonal, som avsåges i 4 kap. av nämnda kungörelse.

*Av utskottet
infordrat
yttrande från
arméförvalt-
ningen.*

Utskottet har i likhet med arméförvaltningen intet att erinra mot att, på sätt i motionen föreslagits, rätten till s. k. rekreationsresor utsträckes att omfatta de uti motionen avsedda i Boden ständigt tjänstgörande extra ordinarie tjänstemän vid lantförsvaret, vilkas avlöning m. m. utgår enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215).

*Utskottets
yttrande.*

I anslutning till vad arméförvaltningen i sitt ovanberörda yttrande anfört, har utskottet därjämte ansett skäl föreligga för beredande av motsvarande förmån jämväl åt sådan i Boden ständigt tjänstgörande kvinnlig sjukvårds- och ekonomipersonal, som avses i 4 kap. av nyssnämnda kungörelse.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må i anledning av herrar Selbergs och Lundströms ifrågavarande motion (II: 240) medgiva, att den genom kungl. brev den 1 november 1929 viss personal i Boden beviljade rätten till s. k. rekreationsresor utsträckes att omfatta i Boden ständigt tjänstgörande e. o. tjänstemän vid lantförsvaret, vilkas avlöning m. fl. förmåner utgår enligt kungl. kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215), ävensom sådan i Boden ständigt tjänstgörande kvinnlig sjukvårds- och ekonomipersonal, som avses i 4 kap. av nämnda kungörelse.

Stockholm den 17 april 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, Olof Olsson, O. Bergqvist, J. Nilsson* i Malmö, *N. J. M. Svensson* i Kompersmåla, *Oscar Olsson, E. J. G. Rosén, P. A. Bergström, K. E. Andersson* i Eliantorp och *K. A. S. Nylander*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *A. Åson Törnkvist* i Karlskrona, *G. Strindlund, P. M. Olsson* i Blädinge, *E. J. Wigforss, B. F:son Holmgren, J. Olofsson* i Digernäs, *O. E. F. Jürte* och *C. J. Högström*.